

Korkealle kurottaen

Nyt testattu Totem Sky korvaa valmistajansa mallistossa kolme vuosikymmentä tuotannossa olleen Model 1 -kaiuttimen. Täyttääkö uutuus vanhan mentävän aukon?

TOTEM Acousticsin perustaja Vince Bruzzenella on aina ollut selkeä visio. Sen myötä on syntynyt kokoonsa nähden suuresti, ulottuvasti ja raikkaasti soivia kaiuttimia. Sellaisia, jotka saavat jalan polkemaan tahtia. Tämä

”talon saundi” on Bruzzenen lahja saman henkisille musiikin ystäville.

Muistan itsekin hämmästelleeni pientä ja söpöä Dreamcatcher-mallia, joka soi kuin itse piru olisi kutitellut pienistä elementeistä enemmän kuin luonnonlaki salii. Saman hämmennyksen sai vuosia sitten aikaan erittäin siro lattiamalli Arro.

Niinpä kiitin maahantuojaa tilaisuudesta kuulla uusinta Sky-mallia (suositushinta 2 090 euroa/pari). Mallia, jonka vaatimaton vastuu on korvata yksi

valmistajan tähänastisen historian pidetyimmistä kaiuttimista.

Uudistetut einekset

Skyn resepti on näennäisen simppeli. Jakosuodin on suunniteltu mahdollisimman yksinkertaiseksi. Näin vältetään mahdollisia vaihevirheitä, joita monimutkaiset suotimet väkisininkin aiheuttavat. Skyn ensimmäisen as-teen jyrkkyyttä noudattavan suotimen jakotaajuus on 2 500 hertsiä, joka on melko tavanomainen lukema kak-sitiekaiuttimelle.

Toinen tärkeä tekijä on kotelon jäykkyys. Uurreliitoskohdat on työstetty siten, että kontaktipinta-ala on poikkeuksellisen suuri. Näin saadaan aikaiseksi erittäin jäykkä runko. Sisältä vaimennus on hoidettu useammalla kerroksella borosilikaattimassaa (borosilikaattilasiasia käytetään muun muassa uuniastioissa ja laboratoriovälineissä), kuten Totemilla on ollut tapana. Takaseinässä kotelon sisällä on vielä seisovia aaltoja tappava vaahtokuutio.

Skyn kaiutinelementit on uudistettu sitten Model 1:n. Bassokeskiääninen tulee Dynaudion sijaan Morelilta. Saksalaisen Mullerin toimittamassa diskantissa taas on poikkeuksellisen suuri 1,3 tuuman (3,3 senttimetriä) kangaskalotti. Piskuisen viiden tuuman basson (kolmi-tuumainen puhekela) ja kookkaan kalotin kombinaation hetkellinen tehonkesto on 500 wattia. Kaiutin on bassorefleksikuormitettu, ja refleksiputki on sijoitettu kotelon takalevyyn.

Herkkyyttä kaiuttimelle luvataan 87 desibeliä, ja nimellisimpedanssiksi ilmoitetaan kahdeksan ohmia. Sopivalla sijoittelulla vasteen sanotaan ulottuvan 48 hertsiin ja ylä-äänien lähes 30 kilohertsiin (+/- 3 desibeliä). Tehosuositus on 30–125 wattia per kanava.

Melko tavanomaisissa numeroarvoissa lepää vain osatotuus. Edeltäjän suosion perustana oli poikkeuksellisen onnistunut ”talon saundi”. Jotta manttelinperijällä olisi toivoa, tulisi sen vähintäänkin tavoittaa samat vahvuudet ilman selviä heikkouksia.

Helpohko sijoitettava

Pikaisella vilkaisulla Skyn ulkonäköön ei juuri kiinnitä huomiota. Viimeistely on kuitenkin erittäin siistiä, joskin askeettista. Ollakseen parin tonnin toitotin, mustalla viilulla toimitettu testipari ei huuda huomiota ulkoisin avuin.

Kotelolla on leveyttä vain hieman enemmän kuin Morelin bassoelementillä. Pienehkö ja askeettinen olemus on silmälle ja sisustajalle siisti muttei kieli sanaakaan kaiuttimen todellisesta luonteesta. Silti jokin kaiuttimen mittasuhteissa ja viimeistelyssä tuntui tekevän siitä jollakin tavalla herkullisen tarkoituksenmukaisen – ennen kuin soinnun sointia oli karannut kuultavaksi.

Sijoitin kaiuttimet Skylan-jalustoille reilun metrin etuseinästä. Lisäksi suuntasin kaiuttimia juurtuneiden tapojen mukaisesti ensin kohti kuuntelupaikkaa. Ääni oli ohuehko, osoitteleva ja kirpsakka, eli vasteeltaan selvästi epätasapainossa.

Hyvin nopeasti ilmeni, että kaiutin toimii parhaiten lähes seinän suuntaisesti asetettuna. Aluksi hieman ohut

ja yläpääpainotteinen anti taas tasaantui, kun etäisyys etuseinään jäi noin 55 senttimetriin. Nyt alempi keski-alue tukevoitui, ja tenorin sekä basson äänet asettuivat luonteviksi.

Näin suoritettu kevyt kalibrointi tuntui toimivan Totemin kanssa mainiosti, sillä tämän jälkeen kaikki osat alueet osuivat suurin piirtein kohdilleen. Muutaman levyn jälkeen totesin hienosäätöjenkin olevan riittävän hyvin tontilla.

Näihin kuului kaiuttimien korottaminen Skylan-jalustoista noin sentin korkuisten luonnonkumipalojen avulla sekä aivan olematon kaiuttimien tiltaus sisään päin. Kaiuttimien diskanttielementin keskikohta asettui 97,5 senttimetrin korkeuteen eli suurin piirtein korvan korkeudelle. Kuuntelukolmio jäi melko tarkkaan tasasivuiseksi kolmioksi 2,6 metrin mitoilla.

Annoin kaiuttimien vielä soida rauhassa parin päivän ajan ennen vakavaa kuuntelua. Vaikka kyseessä olikin musiikissa kylpenyt demopari, niin valmistaja kehottaa soittamaan kaiuttimia jopa 100 tunnin ajan ennen vakavaa kuuntelua.

Testiajan vahvistimeksi valikoitui vakioreferenssien sijaan Gato Audion uudehko d-luokan integroitu DIA 250S (suositushinta 3 790 euroa), joka istui erinomaisesti Totemin pariin.

Tunnistettava perimä

Lämmittelykierrosten jälkeen aloitin varsinaisen kuuntelun Bachilla (Yo-Yo Ma, Chris Thile, Edgar Meyer: Bach

Trios [Nonesuch]). Tämä levy on viime aikoina saanut paljon soittoaikaa, vaikka aluksi hieman arastelinkin sitä jälleen yhtenä Bach-tulkintana muiden joukossa.

Levyn parhainta on kolmen mestarin saumaton ja kelopelimäinen, toisiaan kunnioittava yhteensoitto. Yo-Yo Ma on kiistatta kasvanut voimalliseksi Bach-tulkitsijaksi. Hän tekee myös upeasti tilaa kanssasoitajilleen siten, ettei sello dominoi hennon trion balanssia.

Pieneksi yllätykseksi Totem toi soitannan kukkeuden vähintäänkin tyydyttävästi esiin. Vaikka sen resoluutio ei uponnut laserintarkasti Thilen mandoliinin korulau-seisiin, kaivoi se musiikin kannalta olennaisen esiin. Myös Meyerin bassolinjojen seurattavuus oli helppoa ja nautittavaa. Kriittinen sello soi hyvinkin elävästi eikä kärsinyt skaalan kapeudesta.

E erityisen hengelliseksi ilmaisu taipui levyn kolmannen kappaleen (Trio Sonata for organ No 6 in G-major,

BWV 530) lento-osuudella. Osansa asiaan toi Skyn poikkeuksellisen hieno spatiaalinen hahmotus. Vaikka se ei toistanutkaan tilaa aivan absoluuttisella tarkkuudella, niin se rakensi erittäin uskottavan, elävän ja aidon tunnelman yli sekä ohi kaiutinlinjan.

Totemin kanssa aisti soittajien liikkeiden vaikutuksen instrumentin ja koko orkestraation sointiin. Skyn äänestä oli siis löydettävissä Bruzzenen tavoitteellisuus ja

info Totem Acoustics Sky

Hinta	2 190 € / pari
Edustaja	Hifihuone Oy
Puhelin	(03) 2130 750
Lisätietoja	www.hifihuone.fi www.totemacoustic.com

Mitat (lxkxs) ..... 16,2 x 30,5 x 22,9 cm

Paino .....

Toimintaperiaate ..... 2-tie, bassorefleksi

Suurin suositeltava teho ..... 125 W

Nimellisimpedanssi ..... 8 Ohm

Elementit

-basso ..... 5"

-keskialue .....

-diskantti ..... 1,3" kangaskalotti

Jakotaajuus ..... 2 500 Hz

Liitin ..... Naparuuvi

Kaksoisjohdotus ..... Kyllä

Taajuusvaste ..... 48 Hz – 29,5 kHz (+/- 3 dB)

Muuta ..... 1. asteen suodin, point-to-point-johdotus, väreinä musta, mahonki, sateinivalkoinen.

Onnistunut paketti

SKY on valmistajansa näköinen ja kuuloinen kaiutin. Onko se parempi kuin Model 1? Siihen en osaa vastata. Ilman historian taakkaakin se lunastaa paikkansa oman koulukuntansa mallioppilaana. Se saa musiikin hengittämään ja soimaan innostavasti.

Innostavaan ja iloiseen musiikista nauttimiseen Totem Sky on lähes terapeuttinen ratkaisu. Siihen nähden hinta on pieneksi kaiuttimeksi hyväksyttävissä. Todetuin varauksin suositeltava.

+ • Innostava ja suuri ääni
• Viimeistely

- • Pientä sävyvajetta ylä-äänillä
• Ulottuvuus varauksin

ihanteet. Ääni oli erittäin vapautunut, kokonaisvaltaisen luonteva ja ennen kaikkea helposti kohdattava.

Voi olla, että juuri Totem Skyn ilmaisuvoima vetosi poikkeuksellisen hyvin kuulijaan. Soittelin näet edellä mainittujen vahvuuksien valossa Svarte Greinerin (alias Erik K. Skoldvin) avantgardistisen Knive-albumin. Tämä tunnelmaltaan hieman vinksahantunut äänimaailma tunki huoneeseen juuri niin painostavasti kuin sen parhaimmillaan pitääkin.

Levyllä on jonkin verran matalia ääniä, joskaan se ei kutittele niitä kaikkein alimpia. Tuon levyn anti osui tältä osin todennäköisesti juuri sinne, missä Totem vielä tuottaa uskottavaa ulottuvuutta riittävällä paineella. Eli sinne jonnekin 50–45 hertsin tuntumaan. Vaikutti siltä, että kaiutin lunasti tässäkin mielessä odotukset ainakin vielä 20 neliön vaimennetussa kuunteluhuoneessani.

Edellisten jatkoksi esimerkiksi Totemin hienosta tilanetaajasta kävisi vaikkapa Paul Motianin Folk song for Rosie (Paul Motian: Selected Recordings; Rarum XVI [ECM]). Vaikka esitys onkin valmiiksi tappiini hiottu, niin Sky vie sen oivallisesti maaliin.

Charles Brackeenin vasemmalle miksattu, eteeriseksi kaiutettu saksofoni saa syvyy- ja korkeussuunnissa tilaa

soida. Oikealle miksattu basso tasoittaa vuoropuhelun. Lisäksi basson atakki on Totemin osalta todella hyvässä tikissä. Leveälle miksattu patteristo toimii kahden mainitun elementin sitovana seittinä. Tilanne avautuu monitorimaista kuivakkuutta mielenkiintoisemmin mutta jälleen riittävän tarkasti.

Sama kappale paljastaa, että Totemin toistossa on pientä hiomistakin. Peltien sointi on paikoitellen turhan samettista (esimerkiksi kohdassa 6:30), vaikka voimakkuutta lisää isolla kädellä. Messinki sointuu välillä vähän alumiiniselta.

Halusin vielä varmistaa asian soittamalla Paul Bley'n mainion Solo in Mondsee -albumin läpi (Paul Bley: Solo in Mondsee [ECM]). Jälleen Totem levitti hienon konserttimaisen tunnelman eteen. Kerrassaan mainiota markustelua ja maalailua Totemilta.

Pinnistelin ylärekisterin kanssa ja kyllä vain, lievä savyvirhe osui korvaan. Ikään kuin piano olisi hetkittäin soinnut vähän ohi vireensä. On sitten aivan eri asia, kun ka suuresta asiasta oikeasti on kyse. Omasta mielestäni siihen mennessä löydetty hyveet painoivat vaakakupissa enemmän. Samalla mietin, että olisipa ollut hienoa saada Model 1 suoraan vertailuun. Kuten aiemmin tuli todettua, olisi se ollut mainio mittatikka Skylle. ■

Haastattelussa Totem Acousticsin Vince Bruzzese

Hifimaailma: Mikä on Totem Acousticsin ”se juttu”? Mikä erottaa teidät muista kaiutinvalmistajista?

Vince Bruzzese: Totem on aina painottanut kokonaisvaltaista musikaalista kokemusta. Emme ole voitonjanoinen toimija vaan sellainen, joka ajattelee kokonaisuutta. Kaikki tuotteemme mallistosta riippumatta pyrkivät samaan periaatteelliseen tavoitteeseen: superhelppo sijoittelu, vain vähäinen suuntaus kuuntelupaikkaa kohti, ajoitus, selkeys, erinomainen off axis -vaste (vasteen resonanssien puute), pieni koko, sävykäs ja ulottuva basso. Kaikki tämä joustavassa paketissa, joka välittää kokemuksen suoraan ja epäsuoraan kaikkiin kuuntelupisteisiin – ei siis vain spottiin. Jatkuva kehitys, joka vennyttää rajoja, on tärkeää. Esimerkiksi yläpään Tribe- ja Element-malleissa hyödynnetty Torrent Technology on osoitus suuresta askeleesta kohti parempaa lopputulosta. Kaikeen saattaminen tasapainoon on jotakin, mitä kukaan muu ei tunnu saavuttavan tai edes todella yrittävän.

HM: Pidätkö itseäsi ensisijaisesti audiofiilinä, insinöörinä vai musiikin ystävänä? Vai jonakin muuna? Miten tämä näkyy Totemin kaiuttimissa?

VB: Olen henkilö, joka pyrkii tuomaan musiikin viestin läpi. Täytyy olla musiikin ystävä, kun yrittää asettaa itsensä artistin ja säveltäjän asemaan sekä tuoda heidän sanomansa kuulijalle. Tarvitaanko siihen taitoa? Kyllä, 35 vuotta itsensä ja valtavirrasta poikkeavien, itse opittujen insinööritaitojen ja näkemysten hiomista. On uskottava siihen, mitä kuuluu. Uskon tuotteisiin, jotka kestävät aikaa. Joten olen äärimmäinen musiikin ystävä, tiedemies, kaiutinsuunnittelija, teollinen suunnittelija ja kokeilija.

HM: Mitä seikkaa pidät tärkeimpänä kaiutinta suunnitellessa?

VB: Ei ole varsinaisesti yhtä asiaa ylitse muiden. Tavoite on luoda ”vaiheeltaan” tasainen tuote. Sellainen, jossa kaikki on enemmän kuin osiensa summa. Sen täytyy olla harmoninen kaikkialla huoneessa. Silloin harmoniat, energia sekä ”sisältö” ovat aina läsnä ja ilmenevät kolmiulotteisena ilman häirittejä. Valtava tilatoisto ja piirto, oikea-aikaisuus sekä kaikki muut tekijät on oltava mukana. Jos ylä-äänien toistossa on ongelmia, niin muut osa-alueet kärsivät. Meiltä kysytään usein, kuinka saavutamme niin uskottavan bassotoiston? Se ei johdu vain kotelosta, elementtien parametreista, vaan puhtaasta keskialueesta ja harmonisesta yläpäädästä.

HM: Kolmen vuosikymmenen jälkeen Sky korvaa ikonisen Model 1:n. Kun suunnittelit Sky:tä, oliko se tavallista vaikeampi tehtävä? Mikä oli Model 1:n salaisuus?

VB: Model 1 oli tilatoistoltaan, ajoitukseltaan sekä balanssiltaan innostava kokonaisuus ja luokassaan jotakin uutta hifin maailmassa. Sellaista ei voi eikä halua kopioida. Sen sijaan tarkoitus on tuoda jotakin uutta muuttuneeseen maailmaan. Model 1 oli omalla tavallaan jättäjäaikana, jolloin palvottiin hifialttareita, suuria ja painavia kaiutinjalokkoja, erillisiä kuunteluhuoneita ja niin edelleen. Sky sen sijaan astuu maailmaan, jossa huoneet ja viihde-elektronikka ovat monikäyttöisiä. Se toimii kaikilla äänilähteillä hyvin tuoda loistaa uuden ajan nykyaikaisilla ja tulevilla formaateilla sekä hiresäänitteillä. Se on erittäin helppo sijoittettava pöydälle ja jalalle – jopa

diskanttielementin linjaa matalammalle. Siinä on vallankumouksellinen diskanttialtti, joka ulottuu tasaisesti 30 000 hertsin ja joka tukee keskiäänialuetta. Kolmen tuuman puhekela bassolementillä toimii loistavasti ensimmäisen asteen suodatuksen kanssa, ja basson vaste laskee tasaisesti. Tämän kokonaisuuden suunnittelu kesti yli kolme vuotta. Pieni kaunokainen, joka kunnioittaa historiaamme mutta on samalla kuitenkin uusi ja kiinnostava tämän päivän maailmaan.

HM: Millaisena näet hifin tulevaisuuden? On käyty paljon keskustelua siitä, että harrastus on menettänyt yleisöä ja highendin hinnat ovat karkaamassa kauas tavaliselta palkansaajalta.

VB: Valitettavasti alamme on pitkään tehnyt itselleen karhunpalvelusta. Hinnat ovat karanneet älyttömyyksiin. Monet ovat pettyneet kalliin hinnan heikkoon vastineeseen ja vetäytyneet muihin harrastuksiin. Elämme maailmassa, jossa totuudella ei ole enää sijaa (alan lehdissä). Myös ihmiset ovat enemmän kiinni kännyköissään unohtaen todellisen maailman ja kokemukset. Vielä on kuitenkin toivoa. Siihen perustuu Totemin filosofia: kun on kerran kuullut innostavaa ääntä, se stimuloi aivojame herättäen tunteita. Sitä aivot ja ihminen kaipaavat.

HM: Analoginen vai digitaalinen? Vai onko se enää relevantti kysymys?

VB: Suosin formaattia musiikin mukaan. Esimerkiksi 1950–60-luvun lp-jazzäänitteet pesevät digitaaliversiot mennessä tullen. Modernille elektroniselle musiikille digitaalisen on luonteva tapa. Uskon, että Totem loistaa uusilla formaateilla juuri puhtauteensa, selkeytensä ja luonnollisen tasapainonsa ansiosta.

HM: Mitä voi odottaa Totemilta seuraavaksi?

VB: Jatkamme jo mainitun Torrent-aiheen jatkokehittelyä tulevassa Triben micro tower -mallissa. Suuntana on myös kehittää entistä sisustuksellisia tuotteita. Sky saa lattiaversio rinnalleen, ja sitten julkaisemme toki 30-vuotisjuhlamallin juhlavuoden kunniaksi syys-lokakuun aikana. Muitakin suunnitelmia on, mutta niistä en voi vielä kertoa enempää.

HM: Tarvitsemme kipeästi uusia harrastajia, jotka arvostavat laatua määrän sijaan. Mikä on neuvosi henkilölle, joka on aloittelemassa harrastustaan? Mistä aloittaa?

VB: Kuuntele sydämelläsi useampaa mallia. Jos Totem on mukana, niin kaiutin valitse kuulijansa. Jopa pienin ja edullisin tarjoaa fantastisen musiikillisen kokemuksen ja luonteen. Suuri kotelo tarkoittaa kaiuttimelle paljon tyhjää ilmatilaa ja vaihe-epämääräisyyttä. Mallistoamme kuuntelemalla löydät jokaiselta kaiuttimelta oman luonteen- sa mutta myös yhtenevät vahvuudet.

HM: Loppusanoja?

VB: Paljon tuli jo sanottua. Kiitos tilaisuudesta saada kertoa Totemista ja sen filosofiasta. Musiikki on osa hyvinvointiamme. Jos lukijoihissanne on fyysikkoja, niin muistutetaan heitä siitä, että musiikki on ainoa transdimensioaalinen media.